

v d ů v o d e c h :

Žalobce vytýká v dovolací odpovědi, že dovolací spis neobsahuje návrhu, by rozsudek prvního soudu byl zrušen, a že tedy nevyhovuje právní ustanovení § 510 c. ř. s., dle něhož dovolací soud má zrušiti nejen rozsudek druhé stolice, nýbrž i rozsudek prvního soudu, když rozsudek onen musí býti zrušen podle § 503 čís. 2 c. ř. s. a zřejmě třeba jest dalšího jednání v první stolici, by spor mohl státi se zralým k rozhodnutí. Výtka tato jest nedůvodna, neboť v dovolacím spise žalovaných obsažený návrh, aby rozsudek soudu odvolacího byl zrušen, vyhovuje předpisu § 506 čís. 2 c. ř. s. a souhlasí s §§ 502 a 503 c. ř. s., dle nichž pouze rozsudek soudu odvolacího a nikoli rozsudek prvního soudu je předmětem dovolání, aniž návrh onen je v odporu s § 510 c. ř. s.; dle původního doslovu § 510 totiž dovolací soud byl v případě vadnosti řízení dle § 503 čís. 2 c. ř. s. pouze oprávněn, zrušiti rozsudek soudu odvolacího, nikoliv též soudu prvního, toto ustanovení jest nyní doplněno pouze nařízením, aby dovolací soud, je-li zřejmě třeba dalšího jednání v první stolici, zrušil též rozsudek první stolice, ale zákon nečiní podmínkou tohoto zrušení příslušný návrh dovolatelův. Další žalobcová výtka, že dovolatelé obra- cejí se dovoláním na Nejvyšší soud v Praze a ne v Brně, jest rovněž nedůvodna, neboť tu jde jen o nedůležitou formální vadu, poněvadž podle §§ 3 a 4 j. n. jest pro celou říši jen jeden jediný dovolací soud, totiž Nejvyšší soud, jehož sídlem toho času jest ovšem Brno a nikoli Praha, a podle § 506 c. ř. s. spis dovolací na rozdíl od § 467 čís. 1 c. ř. s. týkajícího se spisu odvolacího, nemusí vůbec obsahovati pojmenování dovolacího soudu. Není tedy zákonného důvodu, by dovolání žalovaných bylo pro formální vady odmítnuto nebo, k doplnění a k opravě vráceno, a dlužno rozhodovati o něm ve věci samé. Žalovaní s hlediska § 503 čís. 4 c. ř. s. projevují mínění, že měla býti vzata za základ rozhodnutí sporu cena, kterou kufry měly v době, kdy je žalobce koupil. Tomuto mínění však nelze přisvědčiti. Doba, kdy žalobce kufry koupil, jest nerozhodna pro určení výše eventuálního peněžního nároku žalobcová, neboť nemohou-li žalovaní vrátiti žalobci vypůjčené kufry, povinni jsou dle § 979 obč. zák. jemu nahraditi škodu tím vzešlou, tedy dle §§ 1323, 1324 a 1332 obč. zák. zaplatiti mu aspoň obecnou cenu kufrů ve smyslu § 305 obč. zák. a to nikoli cenu, kterou měly v době, kdy žalobce si je koupil, nýbrž v době, kdy kufry mají býti žalobci vráceny. Vždyť podle § 1323 obč. zák. má býti náhradou škody věc uvedena v dřívější stav, tedy má býti žalobci umožněno, aby si koupil jiné kufry téhož druhu a téže jakosti, dle § 1332 obč. zák. pak má býti nahrazena obecná cena, kterou měla věc v době poškození, což v tomto sporu, v němž nejde o náhradu za věc poškozenou, nýbrž o náhradu za půjčené věci pro případ, že nebudou vráceny, dlužno vztahovati na dobu, kdy vrácení půjčených věcí státi se má.

Čís. 1927.

Konto-W.

Prohlásil-li komisionář, že vstupuje sám do obchodu, zaujímá nadále vůči komitentovi postavení kupitele (prodávatele).

(Rozh. ze dne 17. října 1922, Rv I 477/22.)

Žalobce dal příkaz žalované karlovarské filiále tuzemské banky, by prodala na burse cenné papíry valuta ku dni 15. února 1919. Žalovaná oznámila žalobci, že k jeho příkazu přejímá od něho akcie na jeho úvěr za 35.000 K. Žalobě o zaplacení 35.000 Kč bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c e, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

ú v o d ů:

Případ, o němž jedná t ř e t í odstavec čl. 376 obch. zák., nepřichází zde v úvahu, neboť odvolací soud ve shodě se soudem první stolice vychází z právního předpokladu, že se žalovaná stala přímou smluvnicí dle p r v n í h o odstavce čl. 376 obč. zák. tím, že koupila sama od žalobce cenné papíry, jichž prodej jí jako komisionáře byl svěřen, — a žalovaná v dovolání neodporuje tomuto právnímu předpokladu, napadajíc toliko důsledky, odvozené z něho soudem odvolacím, jakožto právně mylné (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Než výtku ta jest bezdůvodná, názor odvolacího soudu shoduje se s právním stanoviskem, jež nejvyšší soud v podobných sporech od počátku důsledně zaujímá, a od něhož ustoupiti ani v tomto případě neshledává příčiny, když vývody dovolacího spisu nejsou s to, by je zvrátily. Nejvyššímu soudu není neznámo, že jsou v literatuře uplatňovány také názory odchylné (hlavně v Grünhutově knize: »Recht des Kommissionshandels«), ale příslušné vývody nezdaří se nejvyššímu soudu býti toho rázu, že by vylučovaly správnost jeho opačného názoru, opíraného v podstatě o výklady, obsažené ve Staubově Piskově komentáři k obchodnímu zákoníku, jichž žalovaná sama se dovolává, z nichž cituje však jen to, co se jí hodí, pomíjejíc to, co poráží její názor, jakož i o vývody v Cansteinově učebnici obchodního práva. Dospíváť onen spisovatel v §§ 10 a 16 k čl. 376 přesvědčivě k úsudku, že »komisionář před prohlášením, že vstupuje do obchodu, a při tomto prohlášení má povinnost komisionáře, po prohlášení však má postavení kupitele nebo prodatele dle povahy obchodu, uzavřeného na základě smlouvy komisionářské« a že »právní poměr po prohlášení jest ten, že došlo mezi komitentem a komisionářem ke kupní smlouvě a to za podmínek příkazu komisionáři daného«. Canstein pak v II. svazku str. 241 pozn. 115 připomíná, že »komisionář má před prohlášením, že vstupuje do obchodu, při něm a po něm povinnosti a práva komisionáře, po prohlášení však zároveň postavení prodatele nebo kupitele, pokud však obě tato postavení nelze uvésti v soulad, platí po prohlášení pravidla o kupu«. Vychází-li se s tohoto právního stanoviska, jež, jak již uvedeno, sdílí soud dovolací, nelze dospěti k jinému závěru, než k tomu, k němuž došel soud odvolací, totiž že žalovaná jest přímou k u p i t e l k o u; — že jest povinna platiti (zaplatiti kupní cenu) dle čl. 342, 324, 325 obch. zák. ve svém sídle, t. j. v Karlových Varech, a dle § 6 zákona ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n. v korunách československých, — že, prodala-li ona papíry na vídeňské burse, nese sama škodu s tím spojenou; — a nemůže se odvolávati na nařízení vlády ze dne 6. února 1919, čís. 57 sb. z. a n., poněvadž v poměru mezi ní a žalobcem nejde o pohledávku, vzniklou z prodeje cenných papírů v cizozemsku.